

Királyok, lovagok, szép hölgyek, inasok és udvari bohóc. Királyok, lovagok, szép hölgyek, inasok és udvari bohóc. A Visegrádi Palotajátékok szereplői évről évből lelkesen mutatják be tudásukat, harcolnak egymással, táncolnak, énekelnek, ijáskodnak, lovagolnak. A történelem velünk él.

A Királyi palota története

1323-ban Károly Róbert Visegrádra helyezte székhelyét és a városban egy királyi házat építtetett, amelyet először az 1330-as, Zách Felicián által, a királyi család ellen megkísérelt merénylet színhelyeként említ a Képes Krónika. A királyi házat I. Lajos bővítette ki több lépcsőben palotává. A ma romjaiban álló épület a 14. század utolsó negyedében épült, részben még I. Lajos, részben már Zsigmond király uralkodása alatt. A 123 m x 123 m-es, szabályos elrendezésű palotához észak felől kert, dél felől a Zsigmond által 1424-ben, a régebbi királyi kápolna helyén alapított ferences kolostor csatlakozott. 1405-1408 között Zsigmond a székhelyét Visegrádról Budára helyezte át, a visegrádi palota ettől kezdve vidéki rezidenciává vált. 1476-1484 között Mátyás király a palotát későgotikus stílusban felújíttatta. Az épület egyes részein reneszánsz elemek is megjelentek: a Herkules-kút és a Múzsák-kútja, a díszudvar loggiája, a kápolna orgonakarzata és oltárai. Ezek az első emlékei az Alpokon túli Európában az itáliai reneszánsz stílusnak.

A palotát az 1544-es török hódítás után elhagyták, így az épület rommá vált. Romjait a 18. században lebontották. Feltárása 1934-ben indult meg, és napjainkban is tart. Műemléki helyreállítása során az egykori királyi lakóépület és a kert helyreállítása készült el. Ma az épületben a Mátyás Király Múzeum kiállításai láthatóak: A királyi palota története és rekonstruált enteriőrjei.

Palotajátékok

Királyok, lovagok, szép hölgyek, inasok és udvari bohóc. A Visegrádi Palotajátékok szereplői évről évből lelkesen mutatják be tudásukat, harcolnak egymással, táncolnak, énekelnek, ijáskodnak, lovagolnak.

Magyarországon lovagi kultúra azonban csak a királyi udvart jellemezte. A lovagi szellemet erősítette a XII. század végén László király és Imre herceg szenté avatása. A kultusz Szent Lászlóból igazi lovagkirályt és Szent Imréből a tiszta lovag ifjú mintaképét faragta, ami mindenben megfelelt a kor ideáljának. Nem véletlen, hogy kultuszuk Nyugaton is elterjedt, számos templomban megőrkítették őket, és különösen Szent Imre népszerű védőszent is lett. Kevesen tudják, hogy az Amerikának nevet adó Amerigo Vespucci is tőle kapta a nevét. II. András maga is vezetett hadakat a Szentföldre, amit sokan néztek rossz szemmel. Ráadásul a királynak meggyűlt a baja a német lovagrenddel is, akik, szinte önálló államot hoztak létre, ezért 1224-ben II. András leverte őket.

A lovagi kultúra az Anjou dinasztia alatt kapott új lendületet. Károly Róbert Itáliából hozta magával a lovagideál tiszteletét. Magyarországon. A korábban is létező lovagi viadalokat rendszeressé tette udvarában és ezeken maga is részt vett 1326-ban pedig létrehozta a Szent György-lovagrendet. Ez a korban szokásos dinasztikus, világi rend volt, ami leginkább Károly Róbert támogatását volt hivatott propagálni és elsősorban a királyhoz hű arisztokrácia vett benne részt. Ebben a testvéri társaságban a tagok szinte egyenlők voltak, emiatt lehetett, hogy a meglehetősen zsarnoki módon uralkodó király később nem használta fel. Fia, Nagy Lajos mindenben megfelelt a korban a lovagokkal szemben támasztott követelményeknek. Példaképének tekintette a magyar lovagkirály Szent Lászlót, akinek képét a pénzére is ráverette. Személyesen vett részt a csatákban, szívesen vállalt párviadalokat és az igazságtalanság és testvére megölése okán Itáliában is számos hadjáratot vezetett, ahonnan

rengeteg nemes lovag fogollyal tért haza, akiket a kor szokásainak megfelelően fejedelmi ellátásban részesített Visegrádon és magas váltságdíj ellenében engedett haza.

A lovagi kultúra magas színvonalát mutatja az uralkodása alatt készült Képes Krónika is. A kor legismertebb vitéze Toldi Miklós volt, aki részt vett az itáliai harcokban, majd számos udvarban megfordult, vitézségének híre a messzi Angliába is eljutott, ahol egy krónikában emlékeztek meg róla. A magyarországi lovagvilág Zsigmond uralkodása alatt érte el csúcspontját. A király nagy tisztelője volt a lovagi életmódnak. Budai és Visegrádi udvarában rendszeresek voltak a lovagi tornák és multságok. 1408-ban a nyugati dinasztikus rendek mintájára lovagrendet alapított, a Sárkányrendet. Védőszentjei Szent György és Szent Margit vértanúk lettek Tagjai 22 báró, a király és a felesége. A rend meghatározott létszámú volt kezdetben, csak akkor vettek fel új tagot, ha valaki meghalt. A Rend egyfajta kompromisszum volt az uralkodó és a főurak között, amit az alapítólevél is tartalmazott. Jelentősége akkor nőtt meg, amikor Zsigmond császár lett és számos birodalmi előkelőségnek. A belpolitikai célok háttérbe szorultak és a fő célok a hit, az árvák és az özvegyek támogatása lett. Ekkor terjedt el a rendnek, mint protokolláris kitüntetésnek adományozása az udvarban megjelenő követeknek. Zsigmondnak nem csak kellemes élményei voltak a lovagsággal kapcsolatban. Túlzottan bízott a lovagi harcmódban, de hiába sikerült 1396-ban a kor legnagyobb lovagseregét összetoborozni, mégis vereséget szenvedett a törököktől. Egy hosszabb távolléte alkalmával felesége, Cillei Borbála pedig házasságtörést követett el egy Walmerod nevű német lovaggal. Szintén Zsigmondhoz köthető a kor legjelentősebb lovagi alkotása, a Tar Lőrinc pokoljárása. Tar Lőrinc az írországi Szent Patrik-barlangba ereszkedett le, amit kénes gázai és a sziklás környék miatt a pokol bejáratának tartottak. A lovag látomásában Zsigmondot látta szenvedni a pokolban és erről egy helyi szerzetes jegyzőkönyvet is készített, amit a British Múzeumban őriznek. Tar Lőrinc hazatérve látomásáról beszámolt a királynak, aki nyomban kápolnát építtetett a lelke üdvének biztosítására.

Idén csak 45 millió forint jutott a felújításra

Jövőre százmillió forintra lesz szükség a visegrádi királyi palota rekonstrukciójának folytatására, hogy ne akadjanak el az eredeti ütemterv szerinti munkálatok.

A Közép-Európában egyedülálló történelmi műemlék épületegyüttes rekonstrukciója tíz évvel ezelőtt kezdődött, azóta 1,4 milliárd forintot fordítottak az eredeti állapot visszaállítására. A terv szerint a helyreállítás 2011-ig tartana és 3,6 milliárd forintba kerülne. Ám a rekonstrukció üteme lelassult, az idén például csupán 45 millió forint jutott e célra, amiből a kápolnához vezető, Mátyás-kori díszlépcső helyreállítására futotta. Jövőre feltehetőleg még kevesebb jut...